

Francouzské Generální ředitelství vnější bezpečnosti

INFORMACE

Zpravodajské instituce neuveřejňují údaje o svém poslání, organizaci, pracovních metodách, prostorech působení atd. Francouzský časopis Armées d'aujourd'hui však učinil výjimku a - aniž by cokoli prozradil - uveřejnil sérii článků (bez uvedení jejich autorů) týkajících se Generálního ředitelství vnější bezpečnosti. Tato série byla podkladem pro zpracování této stati.

Poslání

Generální ředitelství vnější bezpečnosti (DGSE) je nástrojem, který francouzským vedoucím politickým činitelům poskytuje spolehlivé a nezávislé zpravodajské údaje o nových ohroženích bezpečnosti Francie jako podklady pro jejich rozhodování, jak proti těmto ohrožením účinně bojovat. Svoje poznatky získává z jiných než „otevřených“ zdrojů. Je přizpůsobeno vývoji světa, aby mohlo reagovat na nová ohrožení.

Uživatelé výsledků činnosti Generálního ředitelství vnější bezpečnosti jsou:

- ☐ prezident republiky,
- ☐ předseda vlády,
- ☐ ministr obrany,
- ☐ ministr zahraničí,
- ☐ ostatní ministerstva, jichž se předmět týká.

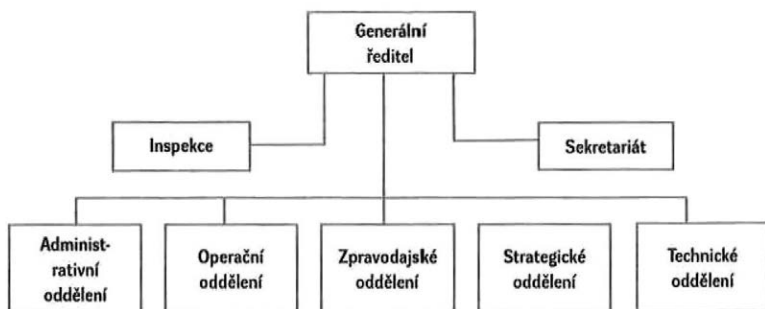
Zpravodajství je základem bezpečnosti země a jeho význam pro bezpečnost státu se v souvislosti se světovým vývojem zvyšuje. Bezpečnost ohrožují regionální krize, terorismus, pirátství, pašování, ideologická diverze. Zpravodajské orgány působící v zahraničí musejí zabránit špiónáži proti francouzským zájmům.

Existuje mezinárodní spolupráce zpravodajských služeb. Jakmile Evropská unie skutečně vytvoří svou společnou zahraniční a obrannou politiku, bude v ní zpravodajství hrát důležitou úlohu. Zatím nelze posoudit, zda integrace zpravodajských služeb evropských států povede k vytvoření „evropské zpravodajské služby“ nezávislé na členských státech.

Základní zásadou působení Generálního ředitelství vnější bezpečnosti je utajení jeho činnosti, protože bezpečnost národního společenství vyžaduje určitá omezení, inkompatibilní se zásadou absolutní otevřenosti. Neúspěchy zpravodajských služeb jsou vždy lépe známy než jejich úspěchy. Zpravodajské instituce ani nepotvrzují, ani nevyvracejí to, co se o nich vypráví. Rozpočet není veřejný.

Organizace

Generální ředitelství vnější bezpečnosti je podřízeno ministru obrany. Přestože působí utajeně, výsledky jeho činnosti slouží vládním institucím zabývajícím se národní bezpečností, s nimiž spolupracuje, především s ozbrojenými silami (viz obr.).

Obr.: Organizace Generálního ředitelství vnější bezpečnosti

Personál

Zahraniční zpravodajství je umění vykonávané profesionály mimořádných schopností. Personál Generálního ředitelství vnější bezpečnosti má 4613 osob a tvoří ho ze 70 procent občanští pracovníci a ze 30 procent vojáci. Ženy jsou zastoupeny 25 procenty. Průměrný věk pracovníků je 39 roků. Občanští pracovníci jsou ze tří čtvrtin získáváni na základě konkursu. Vojáci pocházejí ze všech druhů ozbrojených sil.

Zpravodajští pracovníci se vyznačují svou inteligencí, svou psychologií a svým důvtipem. Nejsou to nadlidé. Jejich akce zůstávají utajeny před většinou jejich spolupracovníků, před jejich rodinami a přáteli. Zůstávají v anonymitě pro vlastní bezpečnost i pro bezpečnost jejich organizace.

Vysoké nároky jsou kladeny na pracovníka, který v zahraničí využívá osoby jako zdroje zpravodajských údajů a je nazýván „řídící důstojník“. Musí být adaptabilní, musí znát zemi v níž pracuje i její jazyk, musí být psychologicky stabilní, i když je jeho chování rozdvojeno, a musí slučovat dva paradoxy: být introvert pro zachování svého krytí a extrovert schopný navazovat komunikaci.

Pracovní metody

Zpravodajští pracovníci získávají informace týkající se národní bezpečnosti ze zdrojů neveřejných, nepřístupných a utajovaných, nacházejících se mimo francouzské území. Proto nemohou být informace získávány způsoby běžnými u otevřených zdrojů. Působení v utajení umožňuje zachovávat přítomnost v zájmových prostorech, kde nelze používat diplomatických kanálů, a tak se chránit před nebezpečím.

Generální ředitelství vnější bezpečnosti v dokumentech, které předkládá, a svou účastí na procesu rozhodování ve věcech zahraniční politiky přináší obraz odlišný od běžného vnímání světa. Obohacuje diskuzi živěnou diplomatickými, strategickými a jinými analýzami jiných odborníků. Kanál Generálního ředitelství je objektivní kanál svou podstatou drsný, nepřikrášlený a analýza v něm není důležitá: uživatel potřebuje holá fakta.

Řízení zpravodajství se orientuje

- ☐ podle geografických regionů a
- ☐ podle přeshraniční bezpečnostní problematiky: šíření ZHN, terorismus, organizovaný zločin a kontrašpionáž.

Zpracování zpravodajských údajů v ústředí přímo závisí na metodě použité k jejich získání: agenturní zpravodajství spočívá v získání osoby, která má přístup k předmětu zpravodajského zájmu. Získávání takových zdrojů je pomalé, opakované, náležité a náročné. Uskutečňuje se ve šesti fázích a nevede vždy k úspěchu. Je nesnadné získat optimální zdroj. Jako zdrojů se často používá emigrantů vlastní národnosti. Zpravodajec, který v zahraničí využívá osob jako zdrojů zpravodajských údajů, se nazývá „řídící důstojník“. Při získávání osob používá čtyř nástrojů: peníze, ego („já“, domýšlivost), kompromis (v mravních věcech) a ideologie. Zpravodajec je ohrožen nepřátelskou kontrašpionáží a je závislý na spolehlivosti zdroje, využívání technických prostředků spočívá v odposlechu elektromagnetických signálů a v družicovém pozorování.

Odposlech vyžaduje demodulaci signálu a výběr, dešifrování a překlad textu. Odposlech se uskutečňuje v mezích zákona, avšak bez publicity. Tato metoda je spolehlivá a bez rizika. Dalším úkolem technického oddělení je dodávat prostředky nezbytné pro tajné akce, u nichž nelze zjistit zemi jejich původu, a vybavení pro zpravodajce působící v zahraničí, operační metody spočívají v získávání dokumentů anebo v napojení na spojovací systém bez vědomí jejich majitele.

Operační metody jsou levné a spolehlivé, avšak jsou spojeny s rizikem odhalení, spolupráce mezi službami se uskutečňuje v rámci národních zpravodajských služeb a v rámci spojeneckých zpravodajských služeb v otázkách společného zájmu, např. v boji proti terorismu.

Každá metoda neboli každý prostředek má svoje výhody a nevýhody. Volba mezi nimi je funkcí okolností a prostředí, neboli „kontextu“ zpravodajské akce. Přednost se dává „kombinaci prostředků“ pro potvrzení, doplnění a ověření dat před sestavením zpravodajských údajů. Použití všech čtyř metod musí být koordinováno: analytik kombinuje prostředky, srovnává jejich údaje, provádí syntézu a požaduje nové údaje, přičemž usiluje o objektivitu a dává přednost odbornosti před politikou. Při spolupráci se zpravodajci v zahraničí se vychází z potřeby zpravodajských údajů.

Situační středisko

Situační středisko Generálního ředitelství vnější bezpečnosti řeší náležité záležitosti, podílí se na řešení krizí a sleduje operace. Je orgánem pro plánování a řízení operací. Pracuje po celé 24 hodin, je ve styku se všemi zpravodajskými zdroji a přijímá od nich zprávy. Působí pouze pro vnitřní potřebu, avšak udržuje styk s generálním štábem ozbrojených sil a ředitelstvím vojenského zpravodajství.

Protiteroristický odbor

Tento odbor, nejpočetnější v rámci ředitelství, má čtyři skupiny, které sledují mezinárodní islamistické teroristické sítě, jejich záměry, zabezpečení a prostředky. Jeho úkoly jsou:

- ☐ hodnotit politiku a akční možnosti teroristických skupin, týkajících se francouzských zájmů v zemi i v zahraničí,
- ☐ předvídaním ohrožení a působením proti němu v zahraničí snižovat úroveň ohrožení, v součinnosti s ministerstvem vnitra neutralizovat vážná ohrožení týkající se francouzského území.

Odbor proti šíření ZHN

Tento odbor sleduje šíření jaderných, biologických a chemických zbraní a balistických raket. Jeho úkoly jsou:

- sledovat a hodnotit činnosti států anebo organizací týkajících se výzkumu a vývoje zbraní hromadného ničení a jejich nosičů,
- sledovat a popisovat vývoz a šíření zbraní hromadného ničení, poznatků týkajících se těchto zbraní, materiálů a vybavení potřebných k výrobě zbraní hromadného ničení,
- sestavovat pokud možno přesné kvalitativní a kvantitativní přehledy nekonvenčních zbraní.

Ke sledování výroby jaderných zbraní se používají především družicové snímky, protože jejich výroba vyžaduje velké objekty. Objekty pro výrobu chemických a biologických zbraní jsou malé a proto zůstávají skryty.

Jednotky „Service Action“

Jednotky „Service Action“ v počtu několika stovek osob jsou přiděleny operačnímu oddělení Generálního ředitelství vnější bezpečnosti a působí pouze v zájmu ředitelství. Jsou tajným prostředkem zahraničního zpravodajství v zájmu politického rozhodování. Nevedou vojenské operace, nýbrž utajené zpravodajství a akce „nezaměřené na dobývání“ (non-revendicables). Prioritou nejsou násilné nebo destrukční akce, i když ani ty nejsou vyloučeny. Při všech jejich akcích (průzkum, pomoc spřáteleným hnutím, speciální akce) jsou klíčovými slovy „utajení“ a „ilegálnost“. Na rozdíl od otevřených vojenských operací, vedených ve stejnokrojích a pod ochranou mezinárodního válečného práva, spočívá ochrana jednotek „Service Action“ v tom, že nebudou zjištěny a rozpoznány.

Za krizové situace musí působení Generálního ředitelství vnější bezpečnosti podporovat přípravu zasazení speciálních a jiných sil. Přitom je úkolem jednotek „Service Action“ získávat zpravodajské údaje a zjišťovat a označovat cíle všeho druhu.

Jednotky „Service Action“ jsou doplňovány muži a ženami z personálu ozbrojených sil se zřetelem k fyzickým, psychologickým, intelektuálním a morálním vlastnostem uchazečů, přičemž se přihlíží ke speciálním schopnostem jazykovým, technickým aj. Výběr provádí samotné ředitelství. Výcvik trvá dva roky a po něm následuje zařazení do specializované jednotky.

(nas)